

Jaarstukken 2024

Gemeente
Hengelo

5.1 Hengelo in verbinding

Inleiding

In de Zomerbrief 2022 (juli 2022) is de vorming van een 'strategische agenda' voor het eerst vastgesteld. Daarbij hebben wij aangegeven dat zo'n strategische agenda 'dynamisch' van aard zal zijn en blijven; vooral omdat we leven in tijden van grote inhoudelijke transitie, maar ook de onzekere financiële kaders en randvoorwaarden veroorzaken een grote dynamiek. Het financieel perspectief verandert voortdurend substantieel en alleen met een stevig kompas, lees strategische agenda, kunnen we inhoudelijk en ook financieel voor Hengelo de juiste keuzes maken.

In de begroting 2024-2027 vindt u, via de inmiddels bekende vijf strategische opgaven, een verdere vertaling van onze langjarige koers en van het collegeprogramma. Het is dus belangrijk om ons te realiseren dat het bouwen aan een strategische agenda een dynamisch proces blijft, dat geen einddatum heeft en geen blauwdruk kent. Onderdelen van de strategische agenda kennen hun eigen (participatieve) proces en doorlopen verschillende snelheden.

1. Toekomstbestendige stedelijke ontwikkeling

Het ontwikkelen van de stad is een continu proces en de Hengelose ambities voor 2040 zijn groot. We willen de kwaliteit van leven voor onze inwoners (brede welvaart/bruto Twents geluk/voorzieningsniveau) verder vergroten en op peil houden. Dat doen we door te focussen op onze twee sterkste kanten: onze aantrekkelijke bruisende stad en de groene technologische topregio. Voortdurend werken we onder meer via de realisatie van bedrijventerreinen, transformatie van de binnenstad, vele woningbouwprojecten en initiatieven op het gebied van mobiliteit aan een toekomstbestendige ontwikkeling van onze stad. Op verschillende plaatsen hebben college en raad zich uitgesproken voor een ambitieus programma in de komende jaren voor wat betreft de groei van Hengelo om zo bij te dragen aan het in stand houden en verbeteren van de leefbaarheid van Twente in het algemeen en Hengelo in het bijzonder. Door de veranderende samenstelling van onze bevolking is het namelijk niet meer vanzelfsprekend dat wij onze manier van leven vast kunnen houden bij de huidige bevolkingssamenstelling.

Rond de Talentopgave hebben we daarom de eerste stappen gezet voor een gedegen aanpak die we in 2025 willen uitvoeren. We zijn daarvoor in gesprek gegaan met Almelo, Enschede en Twenteboard en gestart met een gezamenlijke aanpak. Het in wording zijnde programmaplan wordt naar verwachting in het tweede kwartaal van 2025 aan de raad aangeboden.

Daarnaast spelen huishoudensverdunding, veranderingen in mobiliteitsbehoeftes, technologische ontwikkelingen, klimaatadaptie en duurzaamheidsopgaven een belangrijke rol in het vormgeven van onze stad. Zo biedt onder meer de omgevingsvisie Hart van Hengelo, de Visie Spoorzone Hengelo Enschede en het in 2023 vastgestelde Mobiliteitsplan 2040 'Heel Hengelo in Beweging' een duidelijke richting voor de ontwikkeling van Hengelo in de komende jaren/decennia. Daarbij is leefbaarheid een belangrijke pijler waarbij fysieke investeringen ook bijdragen aan onze sociale opgave. Denk daarbij aan een stevige sociale basis met toekomstbestendige passende voorzieningen en een gezonde groene leefomgeving die uitnodigt tot gezond gedrag, ontmoeting en sociale binding.

Ook vanuit het Rijk wordt steeds nadrukkelijker gekeken naar de regio's buiten de randstad voor het bijdragen aan de grote Nationale opgaven. In maart 2023 kwamen drie belangrijke adviesraden met het rapport Elke Regio Telt. Het rapport constateerde onwenselijke verschillen tussen regio's en onderstreept de noodzaak van integrale benaderingen en maatwerkoplossingen om regionale uitdagingen aan te pakken. In 2024 heeft Twente zich verder gepositioneerd als een regio met groeipotentieel. Het Rijk benoemde Twente in meerdere beleidsdocumenten als gebied waar na 2030 verstedelijking mogelijk is. Dit is een belangrijke erkenning van de Regionale Stedelijke Investeringsagenda (RSIA) die in 2023 werd opgesteld door Enschede, Hengelo en Almelo, samen met de provincie. In 2024 is de focus verbreed naar een investeringsagenda voor heel Twente in de vorm van het position paper ROS Twente 2050, waarin de gezamenlijke uitdagingen en ambities van de veertien Twentse gemeenten zijn vastgelegd. De ROS vormt een verdere uitwerking van de Regionale Stedelijke Investeringsagenda (2023), het Position Paper Twente 2050 (2024), de Visie Twente 2050 (2024) én de ambities van de gemeente Hengelo, zoals vastgelegd in de Koers 2040, de omgevingsvisie en de visie voor de spoorzone Hengelo – Enschede. Het behouden en aantrekken van talent wordt daarmee niet alleen als doel, maar ook als middel verbonden aan de ROS en onze strategische agenda, gericht op toekomstbestendige stedelijke ontwikkeling, een veerkrachtig sociaal domein en duurzame inrichting van de leefomgeving.

In de komende periode worden de RSIA en de Positionpaper in een nauwe samenwerking tussen Rijk en regio verder uitgewerkt in de verstedelijkingsstrategie onder de noemer Ruimtelijke OntwikkelStrategie Twente (ROS Twente). Hiertoe is in 2024 in het BOL (Bestuurlijk Overleg Leefomgeving) door de ministers van VRO, I&M en de staatssecretaris van I&W besloten.

Wat hebben we bereikt/gedaan in 2024?

Zoals in de omgevingsvisie Hart van Hengelo wordt aangegeven ontwikkelen we dynamische stedelijke woon-, werk- en leefmilieus om talenten en jonge starters een voor hen aantrekkelijk leefomgeving te bieden. Samen met de gemeente Enschede geven we vorm aan dezelfde doelstellingen in de Spoorzone Hengelo-Enschede. In 2024 is een start gemaakt met een samenwerking om tot één gezamenlijk ontwikkelperspectief te komen dat naar verwachting in 2025 zal worden voltooid. De Hengelose magneet, met de voorzieningen die de Hengelose Binnenstad en Hart van Zuid verbinden, is een belangrijk element van deze spoorzone.

Binnen Hart van Zuid is gewerkt aan een continue bouwstroom. Het omgevingsprogramma voor de locatie van de Koninklijke Machinefabriek Stork (KMS locatie) is afgerond en vastgesteld. De vaststelling vormde het startschot voor de verdere ontwikkeling van KMS met als doel tot een bruisende community te komen. Zo vormt de KMS locatie een bijdrage aan een gebied waar wonen, werken en leren samenkomen in een aantrekkelijke dynamische stedelijke omgeving die aantrekkelijk is voor onder andere een nieuwe doelgroep. In dat kader zijn afspraken gemaakt met de ontwikkelaar over organisatie en financiële inzet en heeft de gemeenteraad in oktober besloten een bestemmingsreserve gebiedsontwikkeling KMS in te stellen voor de verdere ontwikkeling van de KMS. Als onderdeel van de ontwikkeling van de KMS is gewerkt aan een verdere verkenning van de centrale mobiliteitshub Hart van Zuid.

Ook in de tweede pijler van de Hengelose Magneet, de Binnenstad, zijn belangrijke stappen gemaakt die bijdragen aan de beter functionerende, aantrekkelijke binnenstad. In 2024 is gebleken dat de bezoekers de binnenstad van Hengelo weer beter weten te vinden. Het aantal bezoekers ten opzichte van 2023 is met ongeveer 25% gestegen en zit nagenoeg op het niveau van voor de corona periode. We schrijven dit toe aan de realisatie van het marktplein en de realisatie van verschillende projecten daarnaast. Zo staat inmiddels de Lambertusbasiliek weer vrij en is het gebied van de Wemenstraat, de Wetstraat en het Wetplein met een vriendelijker karakter opnieuw ingericht. Ook is inmiddels gestart met de bouw van de Horecawand aan het Burgemeester Jansenplein en krijgt ook het wonen in de Binnenstad, o.a. met de Marktstraat en de Bataafse kamp, steeds meer vorm.

Daarnaast zijn ook buiten de Binnenstad en Hart van Zuid meer woningen gerealiseerd. In totaal was in 2024 een (bruto) bouwproductie van 517 woningen. De hoge nieuwbouwproductie uit 2023 is daarmee in 2024 gecontinueerd. We zullen echter alle zeilen bij moeten zetten om deze productie in alle jaren die voor ons liggen te halen. Dit vraagt veel van onze gemeente en ons organisatie.

Een aantrekkelijke dynamische stedelijke cultuur is een belangrijke pijler om de koers van Hengelo verder te brengen. We hebben de samenwerking met de samenwerkende culturele instellingen in en rond Hart van Zuid, die in september onder meer het Hart van Zuid festival organiseerden, gecontinueerd. Ook in relatie tot een aantrekkelijke stedelijke cultuur zijn in een convenant Landsdeel Oost regio-specifieke afspraken gemaakt over talentontwikkeling, versterking van de culturele infrastructuur en verbreding en vernieuwing van het aanbod.

Ook hebben we in 2024 samen met de Twente Board en stakeholders in Twente verder gewerkt aan het versterken van het vestigingsklimaat voor bedrijven en hebben we regionaal afspraken gemaakt over programmering van bedrijventerreinen. Op Hengelo's niveau hebben we verder gewerkt aan het Omgevingsprogramma Toekomstbestendige Bedrijventerreinen (OTB).

Tot slot is in 2024 ook de derde fase van de omgevingsvisie, de omgevingsvisie voor het stedelijk gebied, met inspraak van inwoners en ondernemers in concept gereed gekomen en door ons college ter visie gelegd om in 2025 vastgesteld te worden.

2. Toekomstbestendig sociaal domein

De gemeente Hengelo wil er altijd zijn voor inwoners die het zonder ondersteuning niet redden. Daarbij helpen wij de mensen de regie over hun leven (terug) te nemen. Om de zorg voor inwoners die het moeilijk hebben ook in de toekomst te kunnen waarborgen, organiseren wij de ondersteuning in Hengelo op een andere wijze. Dit doen wij door te investeren in een stevige basis met meer voorzieningen in de wijk, dichterbij de Hengeloërs. Wij zorgen ervoor dat de ondersteuning aansluit op bestaande netwerken én maken het gemakkelijk bereikbaar, op een manier die past

bij wat inwoners logisch vinden. Want een goed netwerk in de wijk voorkomt veel problemen. Wij verwachten dat dit leidt tot het verbeteren van de door de inwoners ervaren kwaliteit van hulp en ondersteuning. En dat er op die manier minder mensen een beroep hoeven te doen op (dure) maatwerkondersteuning. Daardoor kunnen wij de zorg voor kwetsbare Hengeloërs ook in de toekomst waarborgen. Dit doen we niet alleen met professionals. De inzet van vele vrijwilligers is hierin onmisbaar.

Het anders organiseren van het sociaal domein hebben wij vastgelegd in het 'Transformatieplan, voor een toekomstbestendig sociaal domein voor Hengelo'. 2024 was het tweede uitvoeringsjaar van dit transformatieplan.

Wat hebben we bereikt/gedaan in 2024?

In 2024 zijn wij voortvarend aan de slag gegaan met de uitvoering van de projecten van de Uitvoeringsagenda Transformatieplan sociaal 2024. De projecten zijn erop gericht dat meer inwoners zich redden in de sociale basis. Waar dat niet lukt voorzien wij in (lichte) ondersteuning en traploos op- en afschalen van en naar de sociale basis en waar nodig naar geïndiceerd maatwerk. Enkele projecten zijn erop gericht dat inwoners minder geïndiceerd maatwerk nodig hebben.

Wij zien in 2024 op onderdelen merkbare effecten van de uitvoering van het transformatieplan. Wat betreft het versterken van de sociale basis in de wijken, hebben wij meer inzicht gekregen door wijkanalyses te maken. Wij gebruiken deze analyses onder andere voor het inrichten van de basisondersteuning (passend bij de wijken). Ook hebben wij ingezet op samenwerking in de wijk tussen professionals en inwoners en professionals onderling. En wij hebben de uitvoeringsregeling 'Inwonersfonds leefbare wijken' vastgesteld. Met betrekking tot het voorkomen en verminderen van gebruik van maatwerkvoorzieningen (uitstroom vergroten en instroom beperken), weten wij de positieve lijn vast te houden. Dit levert financiële effecten op. Onder andere bij de huishoudelijke ondersteuning, waar wij met aanbieders de afspraak hebben gemaakt dat zoveel mogelijk gekeken wordt naar zelfredzaamheid. En bij de dagbesteding zien wij dat er meer doorverwezen wordt naar voorliggende activiteiten in de Wijkhuizen. Bij de projecten 'Wonen met toekomstplannen' (verblijf) en 'Aanmodderen is stoppen' hebben wij een verdere kostenuitzetting voorkomen. Het is goed om te zien dat wij op de verschillende onderdelen ook met kwalitatieve en passende ondersteuning de beweging kunnen maken naar normaliseren en daarmee ook geld besparen.

In financieel opzicht hebben wij het besparingspotentieel voor 2024 volledig kunnen invullen. Zie bijlage 10.2 voor verdere (financiële) informatie.

Binnen jeugdzorg zien we dat de inzet vanuit het Transformatieplan nodig blijft om de kostenontwikkelingen zoveel mogelijk terug te dringen. Desondanks hebben wij in 2024 moeten constateren dat de projecten en pilots van de afgelopen jaren nog niet geresulteerd hebben in (financiële) beheersbaarheid van de inzet van jeugdhulp. Dit is niet alleen in Hengelo zo, maar een landelijk beeld, getuige ook het meest recente rapport van de deskundigencommissie Hervormingsagenda Jeugd (zie ook beleidsmatige ontwikkelingen in paragraaf 5.2.6). Het goed organiseren van zorg voor kinderen met de meest complexe problemen heeft daarbij de hoogste prioriteit en dat vraagt om meer regie en professionele ruimte. Daarom hebben wij met het vaststellen van de Zomernota 2024-2028 besloten extra in te zetten op jeugd(hulp). Deze jaarstukken bevestigen wederom de noodzaak daarvoor. In algemene zin zien wij dat het aantal cliënten binnen jeugdzorg stabiliseert, maar dat de zorginzet per cliënt is toegenomen (zie financiële toelichting in paragraaf 5.2.6).

De nadruk heeft in 2024 met name gelegen op de werving van de basisondersteuning en op de inkoop van de regionale jeugdhulp. Op 18 september hebben wij de opdracht voor het 'realiseren en doorontwikkelen van de basisondersteuning' gegund aan Stichting Wijkkracht. Direct daarna is de implementatie van de gemaakte afspraken (inclusief de vormgeving van het overgangsjaar) gestart. Inwoners met een ondersteuningsvraag en (latende) aanbieders zijn geïnformeerd over de veranderingen en wat dit voor hen betekent. Ook hebben wij samen met Stichting Wijkkracht de informatiecampagne over de start van de basisondersteuning opgezet en uitgerold. De gemeenteraad is hierover geïnformeerd via een tweetal brieven (zaaknummers 3771016 en 3821109). In september 2024 zijn ook de verschillende vormen van jeugdhulp gegund. Het gaat daarbij om advies en expertise, ambulante jeugdhulp, wonen en verblijf en crisiszorg.

Daarnaast hebben wij in 2024 vanuit de Twentse Koers samen met de veertien Twentse gemeenten, Menzis, SamenTwente en de provincie Overijssel de koers verder uitgezet om de zorg en ondersteuning in Twente kwalitatief goed, beschikbaar, toegankelijk en betaalbaar houden. Met meer dan 300 partners in het werkveld versterken wij de samenwerking tussen het publieke, medische en sociale domein. Dit doen wij vanuit vier themalijnen (bestaanszekerheid, preventie & gezondheid, mentale gezondheid en ouderen) met 24 projecten. De uitvoering is altijd lokaal, dicht bij de inwoners (zie paragraaf 5.2.6 en 5.2.7).

Een toekomstbestendig sociaal domein staat niet los van de ontwikkelingen binnen andere domeinen. Wij werken bijvoorbeeld samen aan de ontwikkeling van de Spoorzone Hengelo - Enschede (SHE). Dat betekent dus een verbinding tussen sport, cultuur, gezondheid, zorg, welzijn, jeugd, werk en inkomen met het fysieke domein. De week van de SHE heeft naast een fijne en effectieve samenwerking geresulteerd in veel inzichten en doorbraken voor de programmatische contour van de Spoorzone en in een groot enthousiasme en een breed gedeelde urgentie vanuit publieke en private stakeholders.

3. Duurzame inrichting

In de Zomernota 2023-2027 stelden wij dat de komende jaren vooral in het teken zullen staan van uitvoering. De gevolgen van de klimaatverandering zijn steeds vaker merkbaar, ook in onze stad en we intensiveren onze inspanningen om die te beperken. Ook voor de energietransitie heeft dat grote gevolgen. De ongewenste afhankelijkheid van fossiele bronnen en de kwetsbaarheid van de beschikbaarheid daarvan zijn nog duidelijker geworden. De transitie naar een energie neutrale en klimaatbestendige stad is een complexe en veelomvattende opgave die zich uitstrekt over de komende decennia. We zijn daarom volop bezig met de uitvoering van de plannen die de afgelopen periode vastgesteld zijn. Zo werken we hard aan de energietransitie, de omschakeling naar duurzame energiebronnen voor elektriciteit en warmte. Daarvoor werken we samen met de netbeheerders aan het oplossen van problemen rond het overvolle elektriciteitsnetwerk (netcongestie). En we verkennen in regionale samenwerking (Energie Strategie Twente) de mogelijkheden voor een integraal decentraal energiesysteem. Met de provincie maakten we programmeringsafspraken over de realisatie van windturbines. En met Enschede en Borne maakten we samen een visie op voor de totstandkoming van collectieve warmte-oplossingen in onze gemeenten.

Ook werkten we intensief aan het klimaatbestendig maken van de stad, door maatregelen te nemen tegen droogte, hitte(stress) en wateroverlast.

Hiermee geven we invulling aan het Programma Duurzaam Hengelo 2050 en dragen we bij aan de koers voor een toekomstbestendige stad.

Wat hebben we bereikt/gedaan in 2024?

Met de bouw van het zonneveld Boeldershoek leveren we een belangrijke bijdrage aan de doelen voor duurzame opwekking van elektriciteit. We verkennen de mogelijkheden voor de realisatie van een zonneveld op aangrenzende gronden door de energiecoöperatie Energie van Hengelo

Het overbelaste elektriciteitsnet (netcongestie) werkt belemmerend voor de energietransitie en de ontwikkelingsmogelijkheden van de stad. Met de netbeheerders (verantwoordelijk voor de netverzwaren) onderzoeken we hoe we kunnen zorgen dat de benodigde energie-infrastructuur zo snel mogelijk beschikbaar komt. Regionaal werken we samen aan de Energiestrategie Twente (EST). Hierin verkennen we de mogelijkheden voor een integraal decentraal energiesysteem, dat kan bijdragen aan een oplossing voor netcongestie. Daarnaast werkten wij met diverse partners aan de Duurzaamheidsroute A35, een project om langs de A35 en A1, gronden te benutten voor de realisatie van zonnevelden. En voor de realisatie van windturbines maakten we samen met Hof van Twente en Haaksbergen programmeringsafspraken met de provincie.

We geven uitvoering aan het Warmteprogramma. Dat doen we door het beschikbaar stellen van verschillende lokale subsidieregelingen en landelijke leenvormen van het Stimuleringsfonds Volkshuisvesting Nederlandse gemeenten (SVN). We werken daarbij samen met Energie van Hengelo voor de inzet van energiecoaches en de FIXbrigade. Ook gaven we samen met Welbions uitvoering aan de Renovatiedaal Twente, een collectieve verduurzamingsaanpak waarmee tot 2030 zeventienduizend huur- en koopwoningen worden verduurzaamd en wij bijdragen aan het terugdringen van energiearmoede. Van het Rijk ontvingen we ruim 4 miljoen Euro uit de landelijke aanpak isolatie (LAI), voor het isoleren van bestaande woningen. Deze isolatiehulp moet eraan bijdragen dat ook mensen met lagere inkomens hun woning energievriendelijker kunnen maken.

Met Borne en Enschede maakten we het *Koersdocument regionaal warmtebedrijf Twente*. Daarin stellen we voor om de ontwikkeling van een regionaal publiek warmtebedrijf in de 3 gemeenten te verkennen. Deze verkenning voeren we uit in 2025. Ook voerden wij verkennende gesprekken met partijen die in beeld zijn voor de oprichting van een regionaal warmtebedrijf.

Op basis van door de raad vastgestelde kaders werken we aan het eerste Wijkuitvoeringsplan (WUP) voor het aardgasvrij maken van de Wilderinkshoek. Wij organiseerden wijkbijeenkomsten, om inwoners te informeren over de stand van zaken en te verwachten ontwikkelingen.

We zijn gestart met het *Omgevingsprogramma Toekomstbestendige Bedrijventerreinen* en samen met ondernemers(verenigingen) onderzochten we onder meer mogelijke (collectieve) oplossingen voor netcongestie (Smart Energy Hub). Verder werkten we aan een energiebesparingsaanpak voor bedrijven.

De raad stelde de *Routekaart verduurzamen maatschappelijk vastgoed* en een bijbehorende uitvoeringskrediet van 10 miljoen Euro voor de periode 2024-2027 vast. Hiermee geven we als gemeente het goede voorbeeld en leveren we een belangrijke bijdrage aan de CO₂-reductie. We zijn gestart met de voorbereidingen voor het aardgas vrijmaken van het Twentebad. Hiermee behalen we een reductie van circa 34% van de geschatte totale CO₂-uitstoot van de onderzochte vastgoedportefeuille. Met de tot en met 2027 geplande maatregelen reduceren we in totaal 65% van de CO₂-uitstoot van onze vastgoedportefeuille.

We ondersteunen de ontwikkeling van emissieloos rijden met ruim 350 openbare en semi-openbare laadlocaties en een geplande uitbreiding met nog eens 140 voorzieningen. Door de aanleg van kabelgoten mogelijk te maken kunnen meer inwoners hun elektrische auto laden met zelf opgewerkte stroom. En met de komst van elektrische bussen werd het stads- en regionaal openbaar vervoer emissievrij.

De druk op beschermde diersoorten neemt toe, mede door isolatie- en renovatiewerkzaamheden aan woningen (en gebouwen) en gebiedsontwikkelingen. Om de biodiversiteit te beschermen, te verstevigen én om de isolatie- en renovatiewerkzaamheden niet te vertragen, voerden we een marktverkenning uit als voorbereiding op de aanbestedingsprocedure voor een soortenmanagementplan (SMP).

Daarnaast hebben wij samen met onze regiopartners op vele manieren gewerkt aan het klimaatbestendiger maken van onze gemeente. Zowel bij herinrichtingsprojecten als planologische ontwikkelingen maakt klimaatadaptatie een vast onderdeel uit van de inrichting en beoordeling. Door (bovengrondse) waterberging en infiltratievoorzieningen, die zo veel mogelijk in combinatie met ontstening en vergroening worden uitgevoerd, zijn grote stappen gemaakt om onze fysieke leefomgeving leefbaarder en weerbaarder te maken. Het Programma Water en Riolering 2023-2027 zorgt voor duidelijke en uniforme beleidsuitgangspunten en een gedegen uitvoeringsagenda voor water, riolering en klimaatadaptatie. Dit gaat hand in hand met de gezondheidsopgave. In 2024 is de nota Gezondheid vastgesteld. Daarin stellen we ons als doel om een gezonde stad te zijn waar het prettig wonen is en gezondheid voor iedereen binnen bereik is. We zetten onder meer in op gezondheid beschermende maatregelen en investeren in gezondheidsbevordering door een aantrekkelijke en groene leefomgeving die uitnodigt tot gezond gedrag.

4. Dwarsthema: Wijkgerichte aanpak

Vanuit de koers voor 2040 richten wij ons de komende jaren op het behouden en versterken van leefbare wijken. Hierbij staan ontmoeten en goede voorzieningen centraal, zoals wonen, zorg, welzijn, veiligheid en de fysieke leefomgeving. Ons doel is om elke wijk veilig, leefbaar en vitaal te houden. Door wijkgericht te investeren en samen te werken met bewoners, partners en ondernemers, sluiten ontwikkelingen beter aan op de leefwereld en behoeften van onze inwoners.

Wat hebben we bereikt/gedaan in 2024?

De gemeente Hengelo heeft in 2024 belangrijke stappen gezet in het wijkgericht werken. In het voorjaar startte de eerste wijk aanpak in Wijk Noord, met de focus op buurt De Noork. Daarin hebben wij samen met inwoners en partners vraagstukken in de wijk aangepakt. Het doel van de eerste fase was het opstellen van een gezamenlijke wijkambitie, door middel van een belevingsonderzoek, een nulmeting en partnerbijeenkomsten. Beoogd wordt deze af te ronden in maart 2025.

Wij zijn ook direct aan de slag gegaan. Wij hebben gesprekken gevoerd met inwoners die willen bijdragen, bijvoorbeeld via een bewonerscommissie. Ook begonnen wij een renovatiedeal, gericht op de verduurzaming van particulier bezit en hebben wij, samen met Welbions, een geldinformatiepunt en een samenwerkingslocatie voor partners in De Noork geopend. Daarnaast richtten wij een tijdelijke woonkamer in voor inwoners die door woningrenovaties niet prettig thuis kunnen verblijven.

In samenwerking met Wijkkracht Hengelo, Politie en Welbions is gekozen de tweede wijkaanpak te starten in Groot-Driene.

We bereikten in 2024 eveneens belangrijke mijlpalen. De wijk- en buurtmonitor werd vernieuwd tot de Buurtbarometer, een tool die wij samen met andere Twentse gemeenten en Kennispunt Twente doorontwikkelen. Daarnaast zijn wij gestart met de evaluatie van de bewonersbudgetten en de gebiedsgerichte aanpak in Beckum. Tot slot is een plan van aanpak vastgesteld voor het borgen van wijkgericht werken in de organisatie.

5. Dwarsthema: De inwoner centraal

De snel veranderende samenleving vraagt om een flexibele en communicatieve organisatie die in kan spelen op die veranderingen. We moeten tussen (en naast) de inwoners, ondernemers en organisaties in onze stad staan. We werken aan het vertrouwen en relatie tussen inwoner en de gemeente door inwoners centraal te stellen in ons werk. Dat doen we onder andere door participatie en verbetering van onze dienstverlening. In 2024 zagen we een stijging in de cijfers over het gevoel van betrokkenheid van inwoners bij ontwikkelingen in onze gemeente (48,1% 2024 t.o.v. 42% 2023).

Wat hebben we bereikt/gedaan in 2024?

Eerder stelden wij in het kader van onze dienstverlening de vier leidende motieven Persoonlijk, Duidelijk, Betrouwbaar en Respectvol vast. Om vanuit dit thema stappen in onze dienstverlening te kunnen maken investeren we in een doelmatige, flexibele en communicatieve organisatie. Daarvoor hebben wij met de leidende motieven als vertrekpunt uitgangspunten geformuleerd voor de dienstverlening door onze organisatie. In het kader van de Zomernota 2023-2027 is gekozen voor een basisscenario dienstverlening met een incidentele investeringsimpuls en lichte structurele inzet vanaf 2024. In 2024 hebben we de basis verder verstevigd. Zo is onder andere intern ingezet op bewustwording van het belang van dienstverlening, op het schrijven van heldere teksten en het maken van schrijfafspraken, op het verbeteren van processen van dienstverlening, het uitvoeren van een pilot over het gebruik van beeldtaal op de gemeentelijke website en webformulieren en het verbeteren van het meldingenapp voor de openbare ruimte. We realiseren ons dat het op onderdelen nog verbeterd moet worden.

Daarnaast stond de borging van het thema participatie en het gebruik van het 'Denkkader participatie' centraal en hebben we het denkkader op verschillende onderwerpen toegepast, waaronder de derde fase van de omgevingsvisie, De Brink, het Prins Bernard Plantsoen, de wijkgerichte aanpak De Noork en het thema aardgasvrij. Ook de kindinclusie heeft aandacht gehad. Daarnaast is in het derde Baas boven Baas festival het bespreken van verschillende thema's met de doelgroep aan de orde geweest en is meegedacht over ontwikkelingen, waaronder de ontwikkelingen van de Lange Wemen via Minecraft.

Verder hebben verkennende gesprekken plaatsgevonden over structurele invulling van samenwerking met de Raad voor Kinderen.

Tot slot hebben we in het kader van het programma digitale transformatie 2024 verschillende innovatieve pilots uitgevoerd. Zo hebben we onze brieven aan inwoners beter begrijpelijk gemaakt door AI toe te passen en hebben we AI ingezet om keukentafelgesprekken met inwoners efficiënter samen te vatten. Daarnaast is een Digital Twin ontwikkeld voor delen van Hengelo die het mogelijk maken om delen van Hengelo op een andere wijze te visualiseren waardoor toekomstige ontwikkelingen en scenario's beter kunnen worden begrepen en effecten beter inzichtelijk kunnen worden gemaakt. Concreet is dit gebeurd bij de herinrichting van de Breemarsweg.